Голові разової спеціалізованої
вченої ради (ID: PhD 12840)
Державного податкового
університету, доктору
економічних наук, професору
СУНЦОВІЙ Олесі Олександрівні

ВІДГУК

офіційного опонента, доктора наук з державного управління, професора, професора кафедри національної безпеки та підприємництва Державного некомерційного підприємства «Державний університет «Київський авіаційний інститут» **ЛЕЛЕЧЕНКО Анжели Павлівни** на дисертаційну роботу МАХНЮКА Володимира Володимировича на тему: «Державне регулювання містобудівної діяльності в Україні та ЄС», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 28 - «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 - «Публічне управління та адміністрування».

Актуальність обраної теми дослідження. Актуальність дисертаційного дослідження Махнюка Володимира Володимировича на тему «Державне регулювання містобудівної діяльності в Україні та ЄС» полягає у тому, що в сучасних умовах як в Україні, так і в країнах-членах Європейського Союзу містобудівна діяльність постає не лише як сукупність процедур планування та забудови, а як критично важливий інструмент забезпечення сталого просторового розвитку, соціально-економічної стабільності, безпеки населення та адаптації територій до зовнішніх викликів.

Загострення безпекових, екологічних і соціальних ризиків, посилення ролі цифрових технологій, а також євроінтеграційні прагнення України висувають підвищені вимоги до ефективності державного регулювання у цій сфері. Незважаючи на значний обсяг наукових напрацювань у сфері містобудування, сучасна ситуація характеризується постійним станом невизначеності та рядом невирішених проблем, зокрема щодо адаптації національного містобудівного законодавства до стандартів ЄС, інтеграції цифрових інформаційних систем, забезпечення прозорості прийняття управлінських рішень, гармонізації нормативно-правових актів, а також удосконалення механізмів планування і контролю у відповідь на нові виклики, спричинені трансформаціями у суспільстві та економіці.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Положення дисертації застосовано у трирічній науково-дослідній роботі «Гігієнічна оцінка містобудівної документації населених пунктів, які постраждали в результаті бойових дій» (шифр теми АМН.03.23 номер держреєстрації 0123U100941), у якій автор виступав співвиконавцем згідно з договором про творчу співпрацю (договір від 06.07.2022 р. №7, лист ДУ «Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзєєва НАМН України» від 15.12.2025 р. №1.02/2369).

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх вірогідність. Наукові положення, висновки та рекомендації, сформульовані в дисертаційному дослідженні, характеризуються високим рівнем обґрунтованості та вірогідності, що зумовлено послідовним застосуванням сучасних теоретичних і прикладних методів наукового пізнання. У роботі використано методологічний апарат, адекватний поставленій меті, завданням і предмету дослідження, із дотриманням принципів наукової об'єктивності, логічної несуперечливості, доказовості результатів і міждисциплінарності аналізу, що відповідає вимогам до наукових досліджень, встановлених у системі вищої освіти України.

Обґрунтованість отриманих результатів забезпечується комплексним аналізом чинної нормативно-правової бази України та держав-членів Європейського Союзу, а також окремих країн із розвиненими моделями державного регулювання містобудівної діяльності. Висновки дисертації спираються на опрацювання офіційних статистичних та аналітичних матеріалів, даних органів публічної влади, результатів інституційного аналізу системи управління просторовим розвитком, а також на узагальнення практики реалізації містобудівних рішень в умовах воєнного стану та повоєнної трансформації територій.

Достовірність, наукова новизна одержаних результатів. Дисертаційне дослідження, виконане Махнюком В.В., характеризується внутрішньою логічною цілісністю, відповідністю поставленій меті та сформульованим завданням, а також послідовністю наукового аналізу. Робота засвідчує ґрунтовне володіння автором теоретичними положеннями публічного управління й державного регулювання, а також глибоке розуміння особливостей функціонування містобудівної сфери в умовах воєнного стану та повоєнних трансформацій. Отримані результати є науково аргументованими, спираються на комплексне опрацювання нормативних, аналітичних і емпіричних матеріалів та можуть вважатися достовірними.

Важливою перевагою роботи є здатність автора адаптувати сучасні управлінські підходи й міжнародний досвід до українських реалій, що суттєво підсилює практичну значущість дослідження.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в розробленні та обґрунтуванні нових напрямів удосконалення механізмів державного регулювання містобудівної діяльності, орієнтованих на підвищення результативності діяльності органів публічної влади в умовах системних безпекових і просторових викликів. У роботі вперше сформовано концептуальний підхід до державного регулювання містобудівної діяльності у воєнний та повоєнний періоди, який відрізняється інтеграцією теоретичних узагальнень, правових інструментів і прикладних управлінських рішень. Запропонований підхід поєднує принципи інтегрованого розвитку територій територіальних громад із урахуванням просторових, екологічних, цифрових та інституційних чинників і базується на узагальненні кращих міжнародних практик повоєнної відбудови.

Оцінка змісту дисертації, її завершеність та дотримання принципів академічної доброчесності. За своїм змістовним наповненням дисертаційна робота здобувача наукового ступеня Махнюка Володимира Володимировича відповідає вимогам до оформлення дисертації. Робота є цілісним, завершеним і логічно структурованим науковим дослідженням, що підтверджує самостійність автора та його особистий внесок у розвиток теорії і практики публічного управління, зокрема у сфері управління містобудівною діяльністю.

Результати перевірки дисертації на текстові збіги підтверджують її академічну доброчесність. Дисертація не містить ознак плагіату, фабрикації чи фальсифікації даних.

Усі використані джерела наведено з коректним бібліографічним оформленням відповідно до чинних норм. Текст роботи витриманий у межах наукового стилю, структурно організований та оформлений відповідно до вимог до кваліфікаційних наукових праць.

Структура дисертації є логічною, послідовною та відповідає академічним стандартам. Вона включає: вступ, у якому обґрунтовано актуальність теми, визначено мету та завдання дослідження, окреслено об’єкт і предмет, описано методологію та структуру роботи; три основні розділи, кожен з яких завершується висновками; загальні висновки, що узагальнюють результати дослідження; список використаних джерел та додатки.

Мова та стиль викладення результатів. Дисертаційне дослідження виконано українською мовою з дотриманням вимог наукового стилю, логіки

викладення та принципів академічної доброчесності. Текст роботи вирізняється послідовністю, чіткою структурованістю та високим рівнем змістовної насиченості. У дисертації використано загальноприйняту наукову термінологію, що забезпечує однозначність інтерпретації, точність формулювань і ясність подання матеріалу.

Мовленнєвий стиль витримано в межах наукового дискурсу, йому притаманні високий рівень узагальнення, системність і лексична коректність.

Повнота викладу основних положень дисертації підтверджується їх апробацією у наукових публікаціях та представленням у науковому середовищі. Здобувачем опубліковано п'ятнадцять наукових праць, які відображають зміст, логіку та ключові висновки дослідження. З них: вісім публікацій у фахових наукових виданнях України; одна публікація в наукометричному виданні, що входить до бази Scopus; шість розділів у міжнародних наукових колективних монографіях, що відповідає вимогам професійної апробації результатів дисертаційного дослідження. Кількість, рівень та зміст наукових публікацій повністю відповідають сучасним вимогам до дисертаційних робіт, поданих на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 - «Публічне управління та адміністрування».

Практичне значення одержаних автором результатів.

Результати дисертаційного дослідження Махнюка Володимира Володимировича характеризуються високою науково-прикладною значущістю для сфери публічного управління містобудівною діяльністю в Україні. Практична цінність дисертації підтверджується впровадженням її наукових положень, висновків і рекомендацій у діяльність низки установ та органів публічної влади, зокрема: ДУ «Інститут громадського здоров'я ім. О. М. Марзєєва Національної академії медичних наук України» (довідка про впровадження № 1.02/2369 від 15.12.2025); Управління капітального будівництва Кіровоградської ОДА (06.06.2025), ДП «Державний науково-дослідний інститут будівельних конструкцій» (11.11.2025), а також інших установ.

Зауваження та дискусійні положення щодо змісту дисертації. Дисертаційне дослідження Махнюка Володимира Володимировича, як і будь-яка комплексна та багаторівнева наукова праця, містить окремі положення, що можуть бути предметом наукової дискусії або потребують подальшого поглибленого осмислення.

Водночас зазначені зауваження мають дискусійний характер, не знижують загального наукового рівня роботи та не впливають на її позитивну оцінку.

1. У підрозділі 2.1, присвяченому регулюванню житлової забудови, автором детально проаналізовано проблеми фрагментарності нормативно-правового забезпечення та обмеженої ефективності контролю. Разом з тим, на наш погляд, доцільним було б більш системно окреслити співвідношення повноважень органів державної влади та органів місцевого самоврядування в умовах децентралізації саме у сфері житлової забудови.

2. У підрозділі 3.4 обґрунтовано доцільність переосмислення системи принципів інтегрованого розвитку територій територіальних громад з урахуванням безпекових, екологічних та цифрових чинників. Водночас окремі запропоновані принципи могли б бути більш чітко співвіднесені з уже існуючими принципами сталого розвитку, які в роботі згадуються, але не конкретизуються.

3. Значне місце у дисертації відведено аналізу Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва (ЄДЕССБ) як інструменту прозорості та контролю. Водночас у роботі обмежено висвітлено питання практичних викликів функціонування ЄДЕССБ на місцевому рівні, зокрема з огляду на різний рівень інституційної спроможності територіальних громад.

Попри зазначені питання, що потребують уточнення, доцільно наголосити, що вони мають рекомендаційний характер і не впливають на загальну цілісність дисертаційної роботи, її наукову новизну та значущість отриманих результатів, а також не знижують її цінності для подальших наукових досліджень у сфері державного регулювання містобудівної діяльності.

Загальний висновок. Дисертаційне дослідження Махнюка Володимира Володимировича на тему «Державне регулювання містобудівної діяльності в Україні та ЄС» є завершеною, цілісною та логічно структурованою науковою працею, що відзначається ґрунтовним теоретико-методологічним опрацюванням проблематики та наявністю практично орієнтованих наукових результатів. Робота свідчить про високий рівень наукової зрілості здобувача, його здатність до самостійного комплексного аналізу складних процесів публічного управління, критичного осмислення наукових підходів і формування обґрунтованих управлінських рішень, спрямованих на підвищення ефективності державного регулювання містобудівної діяльності в Україні з урахуванням досвіду країн Європейського Союзу.

У дисертаційному дослідженні здійснено всебічний та ґрунтовний аналіз сучасного стану механізмів державного управління у сфері містобудівної діяльності, визначено та систематизовано ключові проблеми

нормативно-правового, організаційного й інституційного характеру, що стримують підвищення ефективності функціонування галузі.

Обґрунтовано напрями вдосконалення державного управління з урахуванням європейських стандартів публічного адміністрування, процесів цифрової трансформації та принципів децентралізації. Особливу увагу приділено питанням підвищення результативності міжвідомчої координації, забезпеченню прозорості та обґрунтованості управлінських рішень, а також впровадженню сучасних інформаційно-аналітичних систем у сфері будівництва.

Дисертаційна робота виконана здобувачем самостійно, відповідає вимогам академічної доброчесності, характеризується належним теоретико-методологічним підґрунтям і відзначається високим рівнем актуальності з огляду на стратегічні пріоритети України в контексті повоєнної відбудови та сталого розвитку інфраструктури.

Враховуючи викладене, вважаю, що дисертаційна робота Махнюка Володимира Володимировича на тему «Державне регулювання містобудівної діяльності в Україні та ЄС» відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», а також вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року (із змінами) щодо структури, змісту та оформлення дисертаційних робіт.

На підставі вищевикладеного, здобувач Махнюк Володимир Володимирович заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 - «Публічне управління та адміністрування».

Офіційний опонент:
доктор наук з державного управління,
професор, професор кафедри
національної безпеки та підприємництва
Державного некомерційного підприємства
«Державний університет
«Київський авіаційний інститут» **А.П. Лелеченко**

Підпис Лелеченка А.П.
Особистий підпис
ЗАСВІДЧУЮ
ВЧЕНИЙ СЕКРЕТАР
ДЕРЖАВНЕ НЕКОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»